

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การพัฒนาแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดลาดระโห่ง โรงเรียนวัดท่าใหม่
โรงเรียนวัดศรีภวังค์

เรณู สีนิล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิงหาคม 2552

การพัฒนาแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดลาดระโห่ง โรงเรียนวัดท่าใหม่
โรงเรียนวัดศรีภวังค์

เรณู สีนิล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิงหาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

**A GUIDELINE DEVELOPMENT FOR JOB MOTIVATION
OF THE STAFF IN SMALL-SIZED SCHOOLS UNDER
PHRANAKHON SI AYUTTHAYA EDUCATIONAL
SERVICE AREA 1 AND 2 : A CASE STUDY REGARDING
WATLADRAHONG SCHOOL, WATTAMMAI
SCHOOL, AND WATSRIPAWANG SCHOOL**

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

โดย นางเรณู สีนิต
สาขา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ปรึกษา ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต)

.....กรรมการ
(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ดร.ปฤษฎา ชนวรรษ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....อธิการบดี
(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ)
สิงหาคม พ.ศ. 2552

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เรณู สีนิต. (2552). การพัฒนาแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรใน
โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
และ เขต 2 กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดลาดระโหง โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภวังค์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.จิตชัย สนั่นเสียง, ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการแนวทางการสร้าง
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อพัฒนารวมทั้งการทดลองและประเมินแนวทางการสร้าง
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 กรณีศึกษาโรงเรียนวัดลาดระโหง โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียน
วัดศรีภวังค์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการบรรยายแบบสอบถาม
แบบบันทึก การสนทนากลุ่ม คู่มือแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรของ
โรงเรียนขนาดเล็ก และแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาเอกสาร หลักฐานที่ปรากฏ
การรับฟังการบรรยาย การสนทนากลุ่ม การสอบถาม การสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
วิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ขาดครู ขาดสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะดวก ขาดการบริหารที่เป็นระบบ โดยเฉพาะขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ซึ่งจะมีผลทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพและเกิดความเสียหายต่อระบบการทำงาน
โรงเรียนจึงมีความต้องการแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เหมาะสม
และผลจากการพัฒนาแนวทางการสร้างแรงจูงใจการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก
ได้แนวทางซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน เช่น การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล
จัดลำดับความสำคัญ 2) ดำเนินการ เช่น การสร้างสัมพันธ์ภาพอันดี การจัดสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
3) การติดตามและประเมินผล ผลการทดลองแนวทาง พบว่าแนวทางที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้
ในสถานการณ์จริง ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรที่พัฒนาขึ้น ในระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Renu Senil. (2009). **A Guideline Development for Job Motivation of the Staff in Small-Sized Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2 : A Case Study Regarding Watladrahong School, Wattammai School, and Watsripawang School.** Master Thesis, M.ED. (Educational Administration).
Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
Advisory Committee : Dr. Chidchai Sananseang , Dr. Amornrat Sananseang.

ABSTRACT

The purpose of the research was to explore problems and requirements for a guideline to increase the staff's motivation, to develop, try out and evaluate the guideline developed in the small-sized schools under Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2, namely, Watladrahong School, Wattammai School, and Watsripawang School. The research instruments included a form for recording, a questionnaire, a group discussion tool, a guideline manual for job motivation, and a form for an interview.

The findings indicated that the teachers and facilities were inadequate. The administration was not systematic. The staff lacked motivation and it was likely that their work may be ineffective and may cause troubles in their work system. The guideline developed for job motivation consisted of 3 stages : 1) planning which included data analysis and ranking, 2) operating which included creating good relationship and surroundings in their offices, 3) evaluation. After the guideline was tried out , it was found that the guideline developed was practical, and highly satisfactory when considered by the school administrators and teachers.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีก็เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ เป็นอย่างสูง จาก ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาให้ความรู้ ชี้แนะในการประยุกต์ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ไปวิจัยและพัฒนางานจนเกิดผลสำเร็จ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต ประธานคณะกรรมการสอบ และ ดร.ปฤษฎณา ชนะวราช ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก แนะนำ ให้ความรู้เพิ่มเติม แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ นางอัจฉรา คหิณฑวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลาดกระโหลง นางอภิญา อ่อนจริง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าใหม่ และคณะครูทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ผู้ประสพวิชา

เรณู สีนิล

สารบัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ค
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	
11	
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
12	
แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน.....	
12	
ความหมายของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน.....	
12	
ประเภทของการสร้างแรงจูงใจ	
13กรอบ
วิธีการสร้างแรงจูงใจ.....	
21	
การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	
23	
ความสำคัญและประโยชน์ของการสร้างแรงจูงใจ.....	
25	

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

26	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแรงจูงใจ.....	
27	ทฤษฎีแรงจูงใจที่อธิบายเนื้อหาของงาน	ณ
31	ทฤษฎีแรงจูงใจที่อธิบายกระบวนการของงาน	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	การบริหารงานบุคคล.....	
32	การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม	
35	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
37	งานวิจัยในประเทศ	
37	งานวิจัยต่างประเทศ.....	
43		
3	วิธีดำเนินการวิจัย	
49		
	ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการแนวทางการสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	49
	ขั้นที่ 2 พัฒนาแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ เขต 2	52
	ขั้นที่ 3 ทดลองใช้แนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก.....	55

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินแนวทางการสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดลาดระโห่ง.....	80
6	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
82	สรุปผลการวิจัย.....
83	อภิปรายผล
85	ข้อเสนอแนะ
87	
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	
97	ภาคผนวก ก ปฏิทินการปฏิบัติงานขั้นตอนการวิจัย
98	ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มและประเด็นสนทนากลุ่ม
100	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....
102	ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตนักศึกษาร่วมงานวิจัย.....
121	ภาคผนวก จ คู่มือการพัฒนาแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก
123	
ประวัติย่อผู้วิจัย	
137	

สารบัญญัตินำ

ตาราง	หน้า
1	แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีวังศ์ปีการศึกษา 2547
	60

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2	แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าใหม่ ปีการศึกษา 2547	64
3	แสดงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดระโงง ปีการศึกษา 2547	67

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า	
1		
1	กรอบแนวคิดแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในโรงเรียน	8

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา